

Aan de Minister voor Rechtsbescherming
De heer S. Dekker
s.dekker@minjenv.nl

Afschrift aan VNG, t.a.v. de heer E. Eerenberg

Referentie: 20210073/JN-GI/CH
Contact: Carin Hoorn
Betreft: Crisis in de jeugdbescherming

8 december 2021

Geachte minister Dekker,

Het is crisis in de jeugdbescherming. Daarover wordt al langere tijd indringend aan de bel getrokken, maar de situatie is nu echt onhoudbaar. Het rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'¹ en de vervolgrapporten² van de gezamenlijke Inspecties waren al glashelder. En denk aan de cliëntenstop in Brabant, het omvallen van Briedis en de problemen van Intervence in Zeeland. Tarieven zijn al jarenlang te laag³. Te weinig tijd voor gezinnen en kinderen. Verzuim en verloop zijn te hoog, evenals de administratieve druk. Het is steeds moeilijker om nieuwe jeugdbeschermers aan te trekken. Nieuwe medewerkers hebben tijd en aandacht nodig om zich in te werken en die tijd is er niet. Het werk van jeugdbeschermers wordt complexer en mentaal meer en meer belastend. Agressie, geweld en intimidatie tegen jeugdbeschermers nemen steeds ernstiger vorm aan. De verschillende problemen hangen samen en versterken elkaar. Zo is er sprake van een negatieve spiraal, waaruit het steeds moeilijker ontsnappen is.

Deze problemen zijn niet nieuw voor u. Samen werken we al langer aan oplossingen. De Hervormingsagenda Jeugd moet tot een beter werkend stelsel leiden. We zetten in op de doorbraakaanpak. Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming biedt goede aanknopingspunten voor een beter georganiseerde jeugdbescherming. We zijn in overleg over de uitwerking van de moties Peters/Kuiken en Raemakers die verzoeken om een minimumtarief en beperking van de caseload van jeugdbeschermers. Maar wat al deze oplossingen gemeen hebben, is dat het nog een hele tijd duurt voor zij echt het verschil gaan maken. De problemen die zich in het hier en nu voordoen, vragen om heel concrete maatregelen op korte termijn.

Gemeenten hebben nog altijd geen zekerheid over structurele extra middelen en moeten roeien met de riemen die zij hebben. We zijn volop in gesprek met gemeenten en in de ene regio gaat dat beter dan in de andere. De doorbraakaanpak heeft in een aantal gevallen tot hogere tarieven geleid, maar meestal is dan sprake van een correctie op tarieven die onder de kostprijs lagen en dat is echt iets

¹ <https://www.inspectie-jenv.nl/actueel/nieuws/2019/11/08/inspecties-kwetsbare-kinderen-onvoldoende-beschermd>

² <https://www.igi.nl/actueel/nieuws/2020/10/15/doorbraak-in-jeugdbescherming-nu-nodig> en <https://www.igi.nl/publicaties/rapporten/2021/07/05/kwetsbare-kinderen-onvoldoende-beschermd-landelijk-rapport-2021-vervolgtoezicht>

³ <https://www.jeugdzorgnederland.nl/actueel/tarieven-jeugdbescherming-blijven-te-laag/> en <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/rapporten/2021/11/04/verdiepingsonderzoek-financiele-positie-jeugdhulpaanbieders>

anders dan tarieven die het mogelijk maken de caseload fors te verlagen en de problemen op de arbeidsmarkt aan te pakken.

Er moet snel iets gebeuren. De situatie voor veel kinderen, jongeren en gezinnen zal anders (verder) verslechteren, het zal steeds moeilijker worden het tij te keren en herstel gaat veel meer kosten dan nu ingrijpen. Om die reden roepen we u, als stelselverantwoordelijke minister, met klem op om hierin regie te nemen en zowel financiële als kwalitatieve ruimte te creëren voor oplossingen op de korte termijn en ter overbrugging naar structurele oplossingen waar aan gewerkt wordt.

Het belangrijkste te bereiken doel, op zeer korte termijn, is substantiële reductie van de werklust voor onze uitvoerende jeugdbeschermers. Deze reductie op de korte termijn is een noodzakelijke voorwaarde om het verdere vertrek van personeel tegen te gaan, verzuim onder medewerkers terug te dringen en instroom van personeel te bevorderen. We naderen het moment dat het onvermijdelijk is om de caseload voor de GI's te verlagen. We kunnen anders de kwetsbare kinderen en gezinnen die aan ons toevertrouwd zijn niet langer de bescherming en aandacht bieden die noodzakelijk is. Dat betekent dus langere wachtlijsten.

We zijn ons bewust van het spanningsveld tussen het huidige decentrale stelsel en het appèl aan u als stelselverantwoordelijke minister. We roepen ook de gemeenten op om samen met het ministerie en de gecertificeerde instellingen de krachten te bundelen en op korte termijn de volgende zaken te realiseren:

- verlaging van de caseload en werkdruk;
- inzetten van extra ondersteuning om jeugdbeschermers te ontlasten;
- versneld aanpakken van de arbeidsmarktproblematiek.

Dat zijn we niet alleen aan onze jeugdbeschermers verplicht, maar bovenal aan de kinderen, jongeren en gezinnen die ernstig knel zitten.

We willen u vragen om op de kortst mogelijke termijn met ons en een afvaardiging van gemeenten in gesprek te gaan over het realiseren van de benodigde financiële en kwalitatieve overbruggingsmaatregelen.

Met vriendelijke groet,

De gecertificeerde instellingen,
verenigd in het platform jeugdbescherming van Jeugdzorg Nederland,

Rinda den Besten

Nathalie Kramers

Hans-Martin Don

Arno Lelieveld

Ruud Brinkman

Claire Vlug

Nico Plitscher

Arina Kruijthof

Paul Janssen

Astrid Rotering

Pim Croiset van Uchelen

Mariell Visbeen

Marianne Sinot

Hans Spigt